

Bruksela, dnia 18 września 2012 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 65/2012

Sprawozdanie z sesji Parlamentu Europejskiego

Strasburg, 10-13 września 2012 r.

Podczas sesji Parlamentu Europejskiego, która odbyła się w dniach 10-13 września br. w Strasburgu, omawiane były następujące tematy i poczyniono następujące ustalenia:

- 1. OTWARCIE SESJI** - Orędzie o stanie Unii oraz sytuacja na Białorusi
- 2. INSTYTUCJE** - Orędzie o stanie Unii Europejskiej (temat został szerzej omówiony w odrębnym sprawozdaniu)
- 3. INSTYTUCJE** - Parlament będzie kluczowym graczem w negocjacji w sprawie pogłębionej współpracy w ramach unii gospodarczej i walutowej.
- 4. INSTYTUCJE** - Priorytety PE w programie prac KE na rok 2013
- 5. BUDŻET** - Stanowisko w sprawie projektu budżetu ogólnego - rok budżetowy 2013
- 6. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Więzienia CIA w Europie: posłowie wzywają do wznowienia dochodzeń
- 7. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE** - Parlament określił minimalny zakres praw ofiar przestępstw w całej Unii
- 8. ENERGIA** - Efektywność energetyczna: miliardy euro oszczędności (temat został szerzej omówiony w odrębnym sprawozdaniu)
- 9. PRZEMYSŁ** - Szybka i efektywna standaryzacja źródłem wzrostu ekonomicznego
- 10. SPRAWY ZAGRANICZNE** - Polityka zagraniczna UE ukierunkowana na jasne cele i promująca demokratyczne wartości (temat został szerzej omówiony w odrębnym sprawozdaniu)
- 11. SPRAWY ZAGRANICZNE** - Syria: dalsza militaryzacja może przynieść tylko większe cierpienie

12. SPRAWY ZAGRANICZNE - Rosja wykorzystuje wymiar sprawiedliwości do celów politycznych, Pussy Riot kandydatkami do Nagrody Sacharowa
13. TRANSPORT - Czystsze paliwo żeglugowe może uratować tysiące istnień ludzkich
14. UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA - Jaka unia bankowa?
15. ZDROWIE PUBLICZNE - Posłowie sprzeciwiają się dawstwu za pieniądze tkanek i komórek

1. OTWARCIE SESJI - Orędzie o stanie Unii oraz sytuacja na Białorusi

Posłowie uczcili minutą ciszy pamięć kilku zmarłych, byłych parlamentarzystów i jednego z laureatów Nagrody Sacharowa.

Otwierając sesję plenarną w Strasburgu przewodniczący PE **Martin Schulz** zaapelował, aby posłowie wykorzystali debatę nad orędziem o stanie Unii przewodniczącego Jose Barroso do wyrażenia jasno sformułowanego stanowiska Parlamentu w sprawie trudnej sytuacji gospodarczej, w jakiej znalazła się Europa i sposobów walki z kryzysem.

Posłowie uczcili minutą ciszy pamięć kilku zmarłych, byłych parlamentarzystów i jednego z laureatów Nagrody Sacharowa.

Znaczną część swojego wystąpienia przewodniczący poświęcił sytuacji na Białorusi przed wyborami parlamentarnymi, które odbędą się 23 września.

„Z wielkim zaniepokojeniem obserwujemy nieustanne gwałcenie praw człowieka, zasad państwa prawa i demokratycznych wartości na Białorusi”, powiedział Martin Schulz, krytykując władze w Mińsku za zwiększenie uprawnień KGB, wydalenie ambasadora Szwecji oraz zakaz opuszczania kraju nałożony na przeciwników politycznych oraz działaczy na rzecz praw człowieka. „Wzywamy prezydenta Łukaszenkę do wprowadzenia politycznych zmian i reform”. Pierwszym przejawem takich zmian powinno być natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie więźniów politycznych oraz ich pełna rehabilitacja. Przewodniczący Schulz podkreślił, że dalsze więzienie takich działaczy jak Aleś Białacki, Mikołaj Statkiewicz, Paweł Siewierniec, Sergiej Kowalenka czy Dymitrij Daszkiewicz oraz wielu innych opozycjonistów jest niedopuszczalne.

Przewodniczący Schulz wezwał władze Białorusi do zagwarantowania, że wybory parlamentarne 23 września odbędą się z poszanowaniem międzynarodowych standardów, wszyscy kandydaci będą mieć jednakowe szanse udziału, a obserwatorzy OBWE będą mogli bez przeszkód wypełniać swoje zadania.

Przewodniczący pogratulował byłemu posłowi do Parlamentu Europejskiego Stavrosowi Lambrinidisowi nominacji na stanowisko przedstawiciela UE do spraw praw człowieka.

Parlament uczcił minutą ciszy pamięć zmarłych, byłych parlamentarzystów - Jiri Havla, Edith Mastenbroek, Alexa Falconera oraz Paddy Lane, a także laureata Nagrody Sacharowa, kubańskiego opozycjonisty, Oswaldo Payi.

2. INSTYTUCJE - Orędzie o stanie Unii Europejskiej (temat został szerzej omówiony w odrębnym sprawozdaniu)

„Unia Europejska musi iść w kierunku federacji państw narodowych” - mówił szef Komisji Europejskiej w Parlamencie Europejskim. **Jose Manuel Barroso** przedstawił raport o stanie Unii Europejskiej. W czasie debaty po wystąpieniu Jose Manuela Barroso posłowie do Parlamentu Europejskiego na ogół wspierali wezwanie przewodniczącego Komisji do budowania mocniejszej Unii, ale podkreślali konieczność skuteczniejszego rozwiązywania problemów społecznych. Wielu zwracało uwagę, że propozycje tworzenia europejskiej federacji powinny być ambitniejsze. Największe grupy polityczne opowiedziały się za silnym budżetem UE, który pozwoli na finansowanie inwestycji i stymulowanie wzrostu. Grupy z prawej strony sali opowiadały się za ograniczeniem kompetencji Unii.

Przewodniczący Komisji Europejskiej skoncentrował się w swoim wystąpieniu na konsekwencjach kryzysu gospodarczego i kwestiach demokracji w Unii. Podkreślił, że jest już najwyższy czas, by kraje członkowskie UE zdały sobie sprawę, że nie są w stanie samotnie sprostać obecnym wyzwaniom. Zarysował też wizję pogłębienia unii gospodarczej i oparcia jej na wspólnocie politycznej w formie federacji państw narodowych.

• Na drodze do nowej Unii

W czasie debaty posłowie do PE zwracali uwagę na konsekwencje kryzysu dla Unii Europejskiej i dla jej obywateli.

Koncepcja "federacji państw narodowych" została skrytykowana zarówno przez lidera grupy liberalistów (ALDE) **Guy Verhofstadta**, jak i przez szefa grupy Zielonych **Daniela Cohn-Bendita** jako mało ambitna. „Taka federacja już istnieje. To jest Rada Europejska. Potrzebujemy Unii opartej na obywatelach” - przekonywał Guy Verhofstadt. „Naszym celem powinna być europejska przestrzeń publiczna” - wtórował mu Daniel Cohn-Bendit.

Przewodniczący chrześcijańskich demokratów (EPP) **Joseph Daul** podkreślał, że Unia musi być zrozumiała dla Europejczyków: „Nasz główny cel to wyjść do ludzi, wyjaśnić i przekonać ich. Nawet, jeśli nie będzie to łatwe zadanie”.

Odpowiadając na argumenty posłów, szef KE powiedział, że Komisja proponuje przyjęcie praw określających funkcjonowanie europejskich partii politycznych, by wzmocnić demokrację na szczeblu europejskim, jako uzupełnienie demokracji na poziomie narodowym. Jose Manuel Barroso dodał, że należy stworzyć ponadnarodowe partie polityczne, które wysuwałyby swoich kandydatów na stanowisko przewodniczącego Komisji Europejskiej.

- **Gwarancje dla wzrostu i praw socjalnych**

Posłowie wzywali także przewodniczącego Komisji Europejskiej do obrony socjalnego modelu UE.

„Alternatywa do cięć budżetowych powinna opierać się na inwestycjach” - przekonywał lider socjalistów **Hannes Swoboda**. Poseł podkreślił potrzebę zawarcia paktu socjalnego i zapowiedział, że grupa Socjalistów i Demokratów nie poprze Komisji, która nie zagwarantuje społecznego wymiaru Europy.

„To, czego chcą dzisiaj ludzie, to solidarność. Powinniśmy im to zapewnić zanim zaczniemy planować przyszłość. Kultura kary, jest nie do zaakceptowania” - powiedziała przewodnicząca Zjednoczonej Lewicy Europejskiej **Gabriele Zimmer**.

Przewodniczący Barroso podkreślił, że reformy, choć trudne, były jednak konieczne. Przyznał jednocześnie, że niezbędne jest rozwijanie europejskiego wymiaru społecznego.

- **Mniej to więcej**

Grupy polityczne Europejskich Konserwatystów i Reformatorów oraz Europy Wolności i Demokracji krytycznie oceniły wystąpienie Barroso. „Ciągłe widzimy to samo podejście - więcej Europy zamiast lepszej Europy” - mówił lider grupy ECR **Martin Callanan**. Przewodniczący EWD **Nigel Farage** uznał propozycje przewodniczącego Komisji Europejskiej za "postępującą euro-dyktaturę".

3. INSTYTUCJE - Parlament będzie kluczowym graczem w negocjacji w sprawie pogłębionej współpracy w ramach unii gospodarczej i walutowej

Demokratyczna legitymizacja powinna zostać zwiększona w stosunku do proponowanej unii bankowej i jednolitego rynku poprzez pełne zaangażowanie Parlamentu jako współustawodawcy - mówi rezolucja przyjęta przez PE.

Parlament ma odegrać kluczową rolę, obok Rady, Komisji, Europejskiego Banku Centralnego i Eurogrupy, w negocjacjach w sprawie pogłębienia integracji gospodarczej i monetarnej w UE, poprzedzających październikową Radę Europejską. Delegacja PE, która została powołana w dniu 13 września przez przywódców grup parlamentarnych w PE, będzie przewodzona przez szefa PE - Schulza, a w jej skład wejdą posłowie: **Elmar Brok, Roberto Gualtieri, Guy Verhofstadt i Daniel Cohn-Bendit** (zastępca członka).

Grupa reprezentująca PE będzie pomagała w opracowaniu raportu "W kierunku prawdziwej unii gospodarczej i walutowej", który ma zostać przekazany szefom unijnych państw i rządów w październiku br.

Przewodniczący Schulz będzie pracował u boku przewodniczących innych instytucji, a posłowie wchodzący w skład zespołu parlamentarnego - którzy już kiedyś w tym samym składzie uczestniczyli w negocjacjach nt. paktu fiskalnego - będą uczestniczyli w spotkaniach na tej samej zasadzie, co przedstawiciele państw członkowskich.

Delegacja PE, którego rola jest kluczowa dla zapewnienia legitymacji demokratycznej negocjacji, będzie zaangażowana w sporządzenie szczegółowego planu działań (mapy drogowej), niezbędnych do podjęcia w celu utworzenia unii bankowej, gospodarczej, fiskalnej i politycznej, który ma być gotowy do przyjęcia na początku 2013 roku.

Celem grupy będzie również identyfikacja najbardziej istotnych kwestii i ujęcie ich w planie działań na rok 2014 lub na późniejsze lata.

4. INSTYTUCJE - Priorytety PE w programie prac KE na rok 2013

Parlament Europejski wezwał do utworzenia faktycznej unii gospodarczej i walutowej. Parlament domaga się, by Komisja odegrała główną rolę w sformułowaniu sprawozdań na posiedzenie Rady Europejskiej w październiku i grudniu 2012 r., które to sprawozdania mają wyznaczyć jasną mapę drogową i kalendarz konsolidacji unii gospodarczej i walutowej, w tym zintegrowane ramy polityki finansowej i gospodarczej i które muszą doprowadzić we właściwym czasie do osiągnięcia silniejszej unii politycznej, a w szczególności do większej rozliczalności politycznej i legitymacji demokratycznej w oparciu o zmianę traktatu. Propozycje PE są jego wkładem do programu prac KE na rok 2013. Wśród propozycji eurodeputowanych znalazły się m.in. inicjatywy wspierające wzrost gospodarczy oraz mające na celu lepszą kontrolę wydatkowania funduszy unijnych w państwach członkowskich.

W opinii Parlamentu Europejskiego Komisja Europejska powinna być pełnoprawnym uczestnikiem szczytów UE – posiedzeń Rady Europejskiej w październiku i grudniu 2012 r., podczas których uzgadniane będą mapy drogowe na rzecz silniejszej unii gospodarczej. Celem powinno być stworzenie ram polityki finansowej i podatkowej i zapewnienie większej legitymacji demokratycznej.

- **Więcej uprawnień dla EBC**

Aby zagwarantować więcej uprawnień dla EBC, posłowie domagają się od Komisji Europejskiej, by niezwłocznie zaproponowała przepisy w ramach zwykłej procedury, co wiąże się z aktywnym udziałem w tym procesie Parlamentu Europejskiego i gwarantuje przejrzystość. Pierwszy wniosek powinien dotyczyć powołania prawdziwej unii bankowej, w tym zwiększonych uprawnień kontrolnych dla Europejskiego Banku Centralnego (EBC).

- **Więcej unijnych obligacji projektowych**

W opinii PE, z pomocą Europejskiego Banku Inwestycyjnego, należy poszerzyć zakres i wykorzystanie europejskich obligacji projektowych, wprowadzonych dotychczas tylko jako projekt pilotażowy. Posłowie wezwali Komisję Europejską do

przedstawienia "szczegółowego programu wzrostu gospodarczego". Powinien on obejmować również strategię, która zajęłaby się oddziaływaniem rosnących cen energii na społeczeństwo.

- **Lepsza kontrola wydatków UE**

Posłowie są zdania, że należy wprowadzić obowiązkowe krajowe deklaracje ws. zarządzania, podpisane na odpowiednim szczeblu politycznym i dotyczące funduszy unijnych objętych zarządzaniem dzielonym. PE domaga się kontynuowania działania upraszczania programów UE, zwłaszcza w obszarze badań i innowacji. Ponadto, wzywa Komisję do ścisłego nadzorowania wykorzystywania instrumentów inżynierii finansowej (IIF) oraz do systematycznej, regularnej i niezależnej oceny, aby zagwarantować, że wszystkie wydatki służą realizacji pożądanego celu w opłacalny sposób.

- **Lekcja z odrzucenia ACTA**

Wreszcie, w następstwie odrzucenia kontrowersyjnej umowy dotyczącej zwalczania handlu towarami podrobionymi (ACTA), posłowie sugerują, by Komisja w dalszym ciągu pracowała nad reformą przepisów dotyczących praw autorskich, które powinny być dostosowane do środowiska internetowego i opierać się na społecznej legitymacji, przy należyтым poszanowaniu praw podstawowych oraz z uwzględnieniem zakończenia reformy praw własności przemysłowej, aby pobudzić wzrost i zatrudnienie w Europie. PE wzywa Komisję, by przedstawiając swą propozycję przeglądu przepisów UE o znakach towarowych uwzględniła problemy prawne, które pojawiły się przy okazji kontrowersji wokół Umowy handlowej dotyczącej zwalczania obrotu towarami podrobionymi (ACTA).

Rezolucja została przyjęta przez podniesienie rąk. Komisja opracuje program prac w najbliższych tygodniach.

5. BUDŻET - Stanowisko w sprawie projektu budżetu ogólnego - rok budżetowy 2013

Deputowani nie są zadowoleni z przebiegu prac nad budżetem UE na 2013 r. w Radzie UE. Podczas dyskusji na temat **budżetu 2013** posłowie oburzyli się na zaproponowane przez państwa członkowskie cięcia w najbardziej dynamicznych

dziedzinach. Mówili, że jest to sprzeczne z przyjętymi przez liderów UE zobowiązaniami i zagraża ożywieniu gospodarczemu.

W czerwcu szefowie państw członkowskich i rządów wezwali do utworzenia budżetu UE, który będzie pobudzał wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Kilka tygodni później przedstawiły jednak propozycję, która w znacznym stopniu obcina wydatki na badania i rozwój. Podczas debaty posłowie ostrzegali, że zaproponowane cięcia mogą się odbić na gospodarce. PE przyjmie stanowisko w sprawie budżetu na 2013 rok w październiku. Komisja, Parlament i Rada liczą, że porozumienie w sprawie budżetu uda się uzyskać w listopadzie.

Występujący w imieniu Rady cypryjski minister ds. europejskich, **Andreas Mavroyiannis**, powiedział, że Rada zaproponowała realistyczny i zrównoważony budżet na rok 2013. Podkreślił, że współpraca ws. budżetu odbywała się w duchu kompromisu. W jego opinii tzw. trilog budżetowy (PE, Rada i KE) z dnia 9 lipca zakończył się pozytywnie. Stanowisko Rady ws. budżetu na rok 2013 zakłada zwiększenie o 1,27% zobowiązań oraz zwiększenie o 2,79% alokacji na płatności w porównaniu do budżetu na rok 2012.

Rada zdecydowała się nadać priorytetowe znaczenie programom i działaniom w budżecie, które pomogą wyjść z bieżącego kryzysu wspierając konkurencyjność i konwergencję oraz tworzeniu nowych miejsc pracy i zwiększeniu wzrostu gospodarczego. Po drugie, ponieważ rok 2013 to ostatni rok bieżących ram finansowych Rada zaproponowała zwiększenie kwot na płatności do poziomu wyższego niż stopa inflacji. Po trzecie, Rada wzięła pod uwagę środki przeznaczone przez państwa członkowskie na rzecz konsolidacji ich budżetów krajowych, w szczególności na ograniczenie wydatków administracyjnych, zgodnie z politykami wewnętrznymi państw członkowskich.

- **Główne elementy stanowiska Rady**

Pozycja 1 - Zrównoważony wzrost

Rada uznaje, że ta pozycja ma być jednym z głównych priorytetów budżetu na rok 2013. Dlatego zaproponowała znaczący wzrost jeśli chodzi o alokację zobowiązań - 2,79% oraz alokację na płatności - plus 6,71%. To zwiększenie zapewni dostępność środków finansowych zwiększenie możliwości tworzenia miejsc pracy i stworzenie bodźców dla wzrostu gospodarczego. Zwłaszcza chodzi o stworzenie bodźców i działań w tym dziale, które odgrywają główną rolę w kontekście Europa 2020. Rada

również chciała zapewnić odpowiedni poziom alokacji na płatności na działania strukturalne. Dlatego uzgodniła, że w poddziale 1B - spójność na rzecz wzrostu i zatrudnienia nastąpi zwiększenie o 8% kwoty na płatności w porównaniu z rokiem 2012.

Pozycja 2 - Zachowanie i zarządzanie zasobami naturalnymi

Rada proponuje ustabilizowanie poziomu alokacji na zobowiązania na poziomie roku 2012. Niezależnie od tego, ze względu na przyspieszone wdrożenie w ostatnim roku wieloletnich ram finansowych Rada wspiera wzrost o ponad 440 mln EUR alokacji na płatności w porównaniu do 2012 r. Zaproponowane cięcia w tym dziale wynikają z analiz realizacji poprzednich budżetów i zdolności absorpcyjnej.

Pozycja 3 - Swobody obywatelskie, bezpieczeństwo i sprawiedliwość

Rada wspiera drobną redukcję zarówno zobowiązań, jak i płatności, ponieważ jest zdania, że wzrost zaproponowany przez Komisję Europejską przekroczyłyby realistyczną zdolność absorpcyjną. Niezależnie od tego Rada zaproponowała znaczące zwiększenie o 5% alokacji na płatności w poddziale 3a - swoboda, bezpieczeństwo i sprawiedliwość, aby wzmocnić niektóre linie budżetowe, zwłaszcza fundusze przeznaczone na granice zewnętrzne.

Pozycja 4 - Unia Europejska jako podmiot globalny

Rada ustaliła zobowiązania na niższym poziomie niż zaproponowane przez Komisję Europejską, biorąc pod uwagę poprzednie budżety i obecny, zdolność absorpcyjną i zmieniające się wymogi w zależności od roku budżetowego.

Dział 4, wraz z poddziałem 1a, 1b i 2 objęte są oświadczeniem dotyczącym alokacji na zobowiązania, gdzie Rada proponuje KE przedstawienie KE nowego budżetu, jeśli kwoty okażą się nieodpowiednie do potrzeb.

Jeśli chodzi o administrację, Rada nie zmienia części budżetu dotyczącej PE, ale w innych częściach Rada uznaje wysiłki KE i innych instytucji na rzecz ograniczenia budżetu, ale odnotowuje dodatkowy potencjał oszczędnościowy i w związku z tym, jeśli chodzi o Komisję Europejską, to w opinii Rady kwoty przeznaczone na administrację i dla innych instytucji powinny pozostać na poziomie roku 2012. Komisja Europejska odrzuciła możliwość utworzenia nowych stanowisk, z wyjątkiem stanowisk związanych z przystąpieniem Chorwacji do UE.

W świetle propozycji KE, jeśli chodzi o 5% zmniejszenie liczby stanowisk w okresie 2013 - 2017 Rada proponuje redukcję o 1% pracowników w planach instytucji, poza ESDZ oraz urzędami inspektora danych osobowych i rzecznika praw obywatelskich, ze względu na niewielkie rozmiary ich administracji. Biorąc pod uwagę kwestię scentralizowanych agencji Rada przeznaczyła takie same alokacje na ich działania operacyjne, jak zaproponowane przez Komisję Europejską, co oznacza zwiększenie tych kwot o 1,98%.

Ograniczenie zatrudnienia dotyczy instytucji i agencji dawno istniejących. W sumie Rada pozwoliła na stworzenie nowych stanowisk w przypadku instytucji dopiero tworzonych albo tych, którym dano nowe zadania. Rada zgodziła się na utworzenie 185 nowych stanowisk w zdecentralizowanych agencjach - ponad 1/3 z nich dotyczy władz nadzorujących kwestie budżetowe - Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, Europejskiego Organu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych.

Na koniec minister podkreślił, że UE musi być katalizatorem wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy w Europie.

- **Stanowisko Komisji Europejskiej**

Komisarz ds. budżetu - **Janusz Lewandowski**, powiedział, że KE wyrażała wielokrotnie obawy, co do tekstu propozycji budżetowych na rok 2013 w Radzie. Odniósł się do trilogu z 9 lipca i listu od przewodniczącego Barroso do przewodniczących państw i rządów. Niestety, w opinii komisarza lektura po stronie Rady jest sprzeczna z lekturą Komisji Europejskiej, np. jeśli chodzi o porozumienie na rzecz wzrostu i tworzenia nowych miejsc pracy. Przywódcy państw i rządów w czerwcu uzgodnili we wnioskach Rady, że budżet UE będzie katalizatorem wzrostu gospodarczego i miejsc pracy. KE proponowała budżet zgodny z tą logiką. Komisarz wyraził obawy w związku z interpretacją przez Radę projektu budżetu na 2013 rok, oceniając ją jako sprzeczną z konkluzjami paktu na rzecz wzrostu i zatrudnienia.

Komisarz Lewandowski potwierdził, że **najbardziej poważne cięcia zaproponowane przez Radę dotyczą funduszy na konkurencyjność, wzrost gospodarczy i spójność**. „Jeśli chodzi o cięcia na cele administracyjne to powinny iść tak daleko, jak to możliwe, ale nie mogą być czynnikiem, który zmniejszy efektywność podejmowanych działań” - argumentował.

Podkreślił, że KE nieznacznie zmniejszyła środki na zobowiązania, ale w taki sposób, że generuje oszczędności na rzecz miejsc pracy i wzrostu. Prawdziwa batalia dotyczy jednak płatności. Komisarz powiedział, że pod koniec okresu perspektyw finansowych nie ma wyboru - programy kończą się i często jest tak, że zdolności inwestycyjne państw członkowskich są ograniczone. Budżet na rok 2011 okazał się za niski o co najmniej 5 mld EUR, co nie pozwoliło Komisji Europejskiej na zwrócenie pieniędzy ministrom w państwach członkowskich. Nie udało się zwrócić środków na uregulowanie zobowiązań.

Komisja Europejska proponuje wzrost o 6,8% w obszarze wzrostu konkurencyjności i miejsc pracy. Przypomniął, że wykonanie budżetu jest o 9 mld EUR większe niż w zeszłym roku a w zeszłym roku zabrakło pieniędzy. EFS i fundusz na konkurencyjność dla mniej rozwiniętych regionów Europy są już w pełni wykorzystane a mamy dopiero wrzesień. Wskazuje to, że KE miała rację, kiedy podniosła środki na płatności, szczególnie w obszarach, które mogą przyczynić się do zwiększenia ilości miejsc pracy i konkurencyjności.

Komisarz Lewandowski podkreślił, że jest rozczarowany tym, że Rada wprowadziła cięcia środków na płatności w wysokości 5 mld EUR. Największe cięcia są w dziale 1a - konkurencyjność, tworzenie miejsc pracy i wzrost zatrudnienia. Dotyczy to również polityki spójności. W propozycji Rady dostrzega niebezpieczeństwo, że środki będą zbyt późno przekazywane państwom członkowskim. Dodał, że należy pamiętać, że chodzi o solidarność z partnerami na całym świecie oraz o pewne ograniczenia administracyjne, które powinny być jak najdalej idące, ale nie tak daleko, by ograniczyć zdolność UE do działania. Powinniśmy skoncentrować się na tym, jak ustanowić wymagany poziom środków na płatności w ostatnim roku perspektywy finansowej.

- **Stanowisko Parlamentu Europejskiego**

Salvador Garriga Polledo (EPP, Hiszpania) w imieniu Komisji Budżetowej powiedział, że nie ma sensu zwiększanie kwot na zobowiązania, jeśli nie ma wystarczających kwot na płatności. Tradycyjne stanowisko Rady to cięcia budżetowe, co w konsekwencji zakłóca odpowiednie wykorzystanie płatności. Poseł podkreślił, że PE oczekuje większej elastyczności i europeizmu. Zdaniem PE i KE stanowisko Rady powoduje, że UE traci wiarygodność w oczach obywateli. Zaapelował do Rady o elastyczne podejście do negocjacji budżetowych oraz negocjacji Wieloletnich Ram

Finansowych. Podkreślił, aby nie tworzyć nowych zobowiązań, ale dostarczyć środki na realizację tych już istniejących.

Giovanni La Via (EPP, Włochy) podkreślił, że szefowie rządów podjęli własne decyzje, zatwierdzone na posiedzeniu Rady, gdzie mówiono o wzroście gospodarczym i zatrudnieniu oraz o bezrobociu młodzieży. Wszyscy mają świadomość występowania trudności w różnych państwach członkowskich, ale odpowiedź na kryzys musi zostać znaleziona. Trzeba dostarczać więcej a nie mniej Europy. Podkreślił, że nie można korygować poziomu płatności "w dół". Te środki są konieczne, by zapewnić dobry projekt budżetu. Przypomniał Radzie, że w konstruowaniu budżetu opieramy się na szacunkach przesyłanych przez państwa członkowskie. KE już dokonała korekty budżetu "w dół", dbając jednak o to, by projekt budżetu zawierał elementy przyczyniające się do wzrostu gospodarczego. Wszystkie te działania były oparte na szacunkach państw członkowskich. Taki poziom budżetu miał zagwarantować, by państwa członkowskie mogły się wywiązywać się ze zobowiązań podjętych rok wcześniej. Wiosną zablokowano wiele ważnych projektów, bo zabrakło środków w budżecie. Takie postępowanie prowadzi do spadku wiarygodności Europy. Dane muszą odpowiadać rzeczywistości z bieżącego roku. Trzeba odpowiedzieć na faktyczne zapotrzebowanie. Włoski deputowany wyraził przekonanie, że wspólne działania pomogą UE wyjść z kryzysu. „Musimy inwestować w sposób odpowiedzialny w badania i innowacje w celu pobudzenia wzrostu gospodarczego oraz promowania zatrudnienia wśród młodych ludzi” - przekonywał

Derek Vaughan (S&D, Wielka Brytania) przypomniał o liście komisarza Lewandowskiego, w którym zwrócił się on z prośbą o utrzymanie wydatków administracyjnych instytucji na poziomie 1,9 %. Uzgodniono te koszty do roku 2015, wyłączając koszty rozszerzenia UE o Chorwację. Podkreślił jednak, że „celem powinno być ograniczenie wzrostu wydatków administracyjnych do 1,9 %, w tym kosztów związanych z przystąpieniem Chorwacji do UE”. PE chciał utrzymać wzrost o 1,9 %, uwzględniając koszty rozszerzenia o Chorwację. By to osiągnąć, trzeba znaleźć dodatkowe 9 mln EUR oszczędności w budżecie PE. Już zamrożono świadczenia dla posłów do PE oraz obcięto o 5% budżety na ich podróże służbowe, jak również wprowadzono inne środki celem zapewnienia tych oszczędności. Te oszczędności nie mogą jednak ograniczyć skuteczności PE i pracy posłów. Inne instytucje też idą w kierunku wzrostu o 1,9 % uwzględniając przystąpienie Chorwacji do UE. Vaughan zauważa, że, np. Trybunałowi Sprawiedliwości co roku przybywa ok. 10 proc. pracowników. Innym przykładem jest unijna dyplomacja, która dopiero jest tworzona i w związku z tym potrzebuje budżetu i chce zwiększenia liczby

pracowników o 9%. Z tego względu poseł zaproponował, żeby przyjrzeć się każdej instytucji indywidualnie. Ogólnie rzecz biorąc PE i większość instytucji będzie się trzymać poziomu 1,9%, jak sugeruje KE. To wskazuje, że będziemy pracować w duchu odpowiedzialności.

Przedstawiciel cypryjskiej prezydencji **Andreas Mavroyiannis** bronił stanowiska Rady. „Wprowadza ono właściwą równowagę pomiędzy trudną sytuacją gospodarczą w państwach członkowskich a walką z kryzysem” - wyjaśniał. „Poprzez utrzymanie wydatków administracyjnych pod kontrolą Rada odrzuca utworzenie nowych stanowisk pracy w instytucjach. Wyjątek to te związane z przystąpieniem Chorwacji do UE” - dodał.

6. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Więzienia CIA w Europie: posłowie wzywają do wznowienia dochodzeń

3.1. Debaty na temat więzień CIA

Litwa, Polska i Rumunia powinny rozpocząć lub wznowić niezależne dochodzenia w sprawie zarzutów dotyczących rzekomych tajnych więzień CIA, gdzie więziono i przesłuchiowano podejrzanych o terroryzm. O to wezwali w specjalnej rezolucji europosłowie. Dokument w tej sprawie został przyjęty zdecydowaną większością głosów podczas posiedzenia plenarnego.

Minęło 5 lat od zakończenia prac nad raportem PE na temat nielegalnych działań CIA w Europie. Jednak w dalszym ciągu - zdaniem deputowanych - państwa Unii nie ujawniły całej prawdy dotyczącej tej sprawy. Podczas poniedziałkowej debaty posłowie podkreślili konieczność dalszych dochodzeń w tej sprawie i skrytykowali niechęć państw członkowskich do współpracy.

„Trzeba dołożyć wszelkich starań by zagwarantować niezależne i dokładne działania w celu wyjaśnienia, co tak naprawdę się stało i kto jest temu winien” - tłumaczyła francuska deputowana **Helene Flautre** (Zieloni). „Wyobraźnia państw członkowskich chcących zamaskować prawdę jest bez granic” dodała, podkreślając, że „tylko skoordynowane podejście może przerwać milczenie”.

Viviane Reding, unijna komisarz ds. sprawiedliwości wezwała państwa podejrzane o pomoc CIA do „głębszego, niezależnego oraz bezstronnego dochodzenia w celu ustalenia prawdy”.

Posłowie potępili brak współpracy, jeśli chodzi o przekazywanie dokumentów oraz brak poczucia odpowiedzialności państw członkowskich za rzekome łamanie praw człowieka. „Odmawianie ujawnienia prawdy światu oraz brak przeprosin to absolutna hańba ze strony Europy” - przekonywała holenderska posłanka **Sophie in 't Veld** (Liberałowie). Dodała, że uczyni wszystko by problem ten nie został zapomniany, a osoby odpowiedzialne za łamanie praw człowieka zostały pociągnięte do odpowiedzialności.

„Skuteczność działań antyterrorystycznych i poszanowanie praw człowieka nie wykluczają się, wręcz wzajemnie się wzmacniają – argumentowała francuska deputowana **Michele Striffler** (Europejska Partia Ludowa). Zauważyła, że „tajne więzienia, do których trafiają skazani bez procesu powinny być niemożliwe na terenie Europy”.

Posłowie wezwali również by nie zapominać o ofiarach „wojny z terrorem” i zapewnić im sprawiedliwość. Obawiają się również, że Europa może stracić moralny autorytet z powodu łamania praw człowieka na swoim terytorium. „Ofiary potrzebują sprawiedliwości i powinny ją dostać” - podkreśliła Flautre.

Słoweńska deputowana **Tanja Fajon** (Socjaliści i Demokraci) nalegała, aby pamiętać nie tylko o ofiarach tragicznych wydarzeń z 11 września 2001 r., ale również „o poszkodowanych, którzy cierpieli i nadal cierpią z powodu polityki, która powstała w odpowiedzi na te zdarzenia”.

„Musimy oczyścić nasze własne podwórko, im szybciej tym lepiej” - mówiła francuska deputowana **Marie-Christine Vergiat** (Zjednoczona Lewica Europejska/Nordycka Zielona Lewica).

Niektórzy posłowie wątpią jednak, że sprawozdanie PE to dobra droga do rozwiązania problemu. Brytyjski deputowany **Timothy Kirkhope** (Konserwatyści i Reformatorzy) powiedział, że: „wszelkie dochodzenia powinny być prowadzone przez ustalone z góry procedury w poszczególnych krajach członkowskich”.

2.2. Rezolucja PE nt. więzień CIA

Państwa członkowskie UE powinny przeprowadzić dochodzenia wyjaśniające, czy na ich terytoriach znajdowały się tajne więzienia CIA lub inne miejsca odosobnienia, w których przetrzymywano osoby podejrzane o działalność terrorystyczną,

przetransportowane tam przez CIA w sposób tajny. Parlament Europejski przyjął w tej sprawie rezolucję, w której wzywa szczególnie takie kraje jak Polska, Rumunia oraz Litwa do wyjaśnienia ich roli w programie CIA.

W tekście rezolucji czytamy też, że „PE wzywa Radę UE (a więc rządy) do przeprowadzenia przesłuchań z właściwymi unijnymi agencjami bezpieczeństwa, zwłaszcza z Europolem, Eurojustem i koordynatorem UE ds. walki z terroryzmem, oraz do uzyskania informacji na temat ich wiedzy o zaangażowaniu państw członkowskich w program CIA”.

„Badania przeprowadzone przez ONZ, Radę Europy, krajowe i międzynarodowe media, dziennikarzy śledczych oraz społeczeństwo obywatelskie ujawniły nowe szczegółowe informacje na temat lokalizacji tajnych więzień CIA w Europie, lotów w europejskiej przestrzeni powietrznej, a także transportowania i przetrzymywania osób” - brzmi przyjęty raport francuskiej europosłanki **Helene Flautre** z frakcji Zielonych.

Parlament Europejski przypomniał, że państwa członkowskie zadeklarowały wolę podporządkowania się prawu międzynarodowemu, ale jak dotąd nie wypełniły właściwie spoczywającego na nich pozytywnego zobowiązania do przeprowadzenia dochodzenia w sprawie poważnych naruszeń praw człowieka związanych z programem CIA i dopuściły do opóźnień w odpowiednim wyjaśnieniu tej sprawy. W rezolucji posłowie do PE podkreślili również, że niepokoi ich fakt, iż parlamentarne i sądowe dochodzenia w sprawie udziału niektórych krajów członkowskich w programie CIA natrafiają na przeszkody.

W rezolucji przyjętej w Strasburgu Parlament Europejski zauważył, że „stosowanie tajemnicy uzasadnia wyłącznie faktyczne zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego”. Dokument wymienia przypadki utrudnień, na jakie natknęli się śledczy badający udział niektórych państw członkowskich w programie CIA. Należą do nich „brak przejrzystości, utajnienie dokumentów, przewaga interesów narodowych i politycznych, wąski zakres dochodzeń, ograniczanie praw poszkodowanych do efektywnego uczestnictwa i obrony, brak rygorystycznych technik śledczych i współpracy między organami dochodzeniowym w całej UE”.

Parlament zauważa, że w wyniku dochodzenia parlamentarnego przeprowadzonego w Rumunii nie znaleziono żadnych dowodów na potwierdzenie istnienia tajnego więzienia CIA na rumuńskim terytorium. Wzywa jednak organy sądowe do wszczęcia niezależnego dochodzenia w sprawie domniemanych tajnych więzień CIA na

terytorium Rumunii, w szczególności w świetle nowych dowodów na temat połączeń lotniczych między Rumunią i Litwą.

Podobne wezwanie posłowie kierują do władz w Wilnie, które zadeklarowały, że otworzą ponownie dochodzenie w sprawie udziału Litwy w programie CIA w przypadku, gdy pojawią się inne nowe informacje w tej sprawie.

Parlament zachęca Polskę do dalszego prowadzenia dochodzenia w sprawie tajnych więzień, ale ubolewa nad brakiem oficjalnego komunikatu w sprawie zakresu, przebiegu i stanu realizacji dochodzenia. Posłowie oczekują, że polskie władze przeprowadzą rygorystyczne śledztwo, w ramach którego umożliwi się skuteczny udział ofiar i ich prawników.

W rezolucji wezwano państwa członkowskie wymienione w sprawozdaniu tymczasowej komisji parlamentarnej, takie jak Finlandia, Dania, Portugalia, Włochy, Wielka Brytania, Niemcy, Hiszpania, Irlandia, Grecja, Cypr, Rumunia i Polska, do ujawnienia wszystkich niezbędnych informacji na temat wszystkich podejrzanych samolotów powiązanych z CIA operujących na ich terytorium. Rezolucja wzywa również państwa członkowskie do przestrzegania prawa do wolności informacji i odpowiedniego reagowania na wnioski o dostęp do informacji; wyraża (...) zaniepokojenie faktem, że większość państw członkowskich - z wyjątkiem Danii, Finlandii, Niemiec, Irlandii i Litwy - nie zareagowała odpowiednio na wnioski (...) o dostęp do informacji w celu przeprowadzenia dochodzenia w sprawie wydawania więźniów w trybie nadzwyczajnym.

W lutym 2007 roku Polska znalazła się w raporcie komisji PE jako kraj, w którym „przypuszczalnie w latach 2002-2005 działało co najmniej jedno tajne więzienie” na terenie szkoły wywiadu w Kiejkutach. Domniemanie, że w Polsce - i kilku innych krajach europejskich - mogą być tajne więzienia CIA, wysunęła w 2005 r. organizacja Human Rights Watch. Polscy politycy, m.in. ówczesny prezydent Aleksander Kwaśniewski oraz premierzy, wielokrotnie zaprzeczali, by takie więzienia w Polsce istniały.

Z informacji Straży Granicznej wynika, że od grudnia 2002 do września 2003 r. siedmioma samolotami gulfstream (używany m.in. przez CIA) przywieziono do Szyman 20 osób z Afganistanu, Dubaju i Maroka. Prowadzone od sierpnia 2008 roku w Warszawie tajne śledztwo w sprawie domniemanych więzień CIA w Polsce w połowie lutego zostało przekazane do Prokuratury Apelacyjnej w Krakowie. W listopadzie zeszłego roku prokurator Waldemar Tyl z Prokuratury Apelacyjnej w

Warszawie informował, że w drugiej połowie 2012 roku można spodziewać się zakończenia tego postępowania.

7. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Parlament określił minimalny zakres praw ofiar przestępstw w całej Unii

Parlament przyjął dyrektywę, która gwarantuje jednakowy zakres minimalnych praw ofiarom przestępstw na terenie UE. Ofiary przestępstw będą mogły skorzystać z bezpłatnej porady psychologicznej, prawnej oraz tłumaczeń pisemnych i ustnych. Dyrektywa dotyczy około 75 milionów osób corocznie padających ofiarą przestępstw na terenie UE.

W wyniku różnic językowych, kulturowych i prawnych, przestępstwa popełnione za granicą są przyczyną dodatkowych, poważnych problemów. Uzgodniony z państwami członkowskimi tekst dyrektywy ma zapewnić podstawowe prawa ofiarom, niezależnie od miejsca popełnienia przestępstwa na terenie UE oraz rodzaju przestępstwa - napadu, kradzieży, gwałtu, molestowania, ataku terrorystycznego czy handlu ludźmi. Dla wszystkich ofiar przyjęte będą te same, minimalne normy prawa podczas postępowania karnego. Ofiary będą traktowane z szacunkiem i poszanowaniem ich godności, będą chronione przed powtarzalnością przestępstw oraz będą mogły liczyć na wsparcie, sprawiedliwość i zadośćuczynienie.

- **Analiza szczególnych potrzeb**

Zgodnie z propozycją wysuniętą przez posłów, specyficzne potrzeby każdej z ofiar zostaną wzięte pod uwagę jak najszybciej będzie to możliwe. W zależności od spersonalizowanej charakterystyki zawierającej wiek, płeć, rasę, wyznanie, orientację seksualną oraz specyfikę i okoliczności przestępstwa, każda osoba otrzyma odpowiednią opiekę.

- **Ośrodki wsparcia**

Dyrektywa zobowiązuje także państwa członkowskie do zapewnienia ofierze oraz jej rodzinie dostępu do bezpłatnych, łatwo dostępnych i poufnych ośrodków wsparcia (zajmujących się na przykład wsparciem psychologicznym oraz poradami prawnymi) od momentu wyrządzenia krzywdy. Ofiary przestępstwa będą również w stanie je zgłosić, wziąć aktywny udział w postępowaniu karnym (składaniu zeznań i

występowaniu w sądzie), w języku, który rozumieją, ponieważ będą miały dostęp do tłumaczeń ustnych i pisemnych.

Powinny także zostać utworzone specjalistyczne służby wsparcia dla ofiar przemocy na tle płci oraz dla dzieci. Specjalistyczne służby wsparcia będzie można utworzyć jako organizacje publiczne lub pozarządowe i mogą one mieć charakter zawodowy lub wolontariacki.

- **Co dalej?**

Rada musi jeszcze formalnie zatwierdzić przyjętą dyrektywę. Po jej wejściu w życie kraje członkowskie w ciągu trzech lat powinny uwzględnić jej zapisy w krajowym porządku prawnym. Z możliwości odstąpienia od stosowania zapisów dyrektywy skorzystała Dania. Wielka Brytania i Irlandia, którym także przysługuje prawo wyłączenia stosowania niektórych europejskich przepisów dotyczących spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, zapowiedziały jednak, że będą ją stosować.

8. ENERGIA - Efektywność energetyczna: miliardy euro oszczędności (temat został szerzej omówiony w odrębnym sprawozdaniu)

Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej, którą w dniu 11 września br. przyjął Parlament Europejski, wprowadzi obowiązek wdrożenia działań zapewniających oszczędne gospodarowanie energią, w tym modernizację budynków administracji publicznej, lepsze gospodarowanie energią przez jej dystrybutorów i dostawców oraz obowiązkowe audyty energetyczne dla dużych firm. Zmniejszenie zużycia energii o 20% mogłoby zaoszczędzić 50 miliardów euro rocznie. Wartość importu energii przez UE to 400 mld euro rocznie.

- **Obowiązek modernizacji budynków instytucji rządowych**

Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek odnawiania każdego roku 3% całkowitej powierzchni ogrzewanych lub chłodzonych budynków będących własnością instytucji rządowych lub przez nie zajmowanych.

Współczynnik 3% oblicza się w oparciu o całkowitą powierzchnię pomieszczeń w budynkach o całkowitej powierzchni użytkowej wynoszącej ponad 500 m² (a od 9 lipca 2015 roku - ponad 250 m²).

Państwa członkowskie będą jednak mogły zastosować inne środki, w tym gruntowne renowacje i środki wpływania na zmianę zachowań użytkowników, które pozwolą na osiągnięcie porównywalnych oszczędności energii.

- **Oszczędności przedsiębiorstw energetycznych**

Na dystrybutorów energii oraz przedsiębiorstwa obrotu nałożony zostanie obowiązek oszczędności każdego roku - począwszy od 2014 do końca 2020 roku - w wysokości 1,5% rocznego wolumenu sprzedaży energii odbiorcom końcowym (uśrednionej w najpóźniejszym trzyletnim okresie przed dniem 1 stycznia 2013 roku). Wolumen sprzedaży energii zużytej w transporcie może być częściowo lub w pełni wyłączony z tego obliczenia. Państwa członkowskie zdecydowały, jak obliczona wielkość nowych oszczędności będzie rozłożona w czasie.

- **Audyty energetyczne**

Wszystkie duże przedsiębiorstwa zostaną zobowiązane do przeprowadzania audytów energetycznych raz na cztery lata. Audyty energetyczne będą przeprowadzane przez wykwalifikowanych, akredytowanych ekspertów i nadzorowane przez niezależne organy na podstawie przepisów krajowych.

Małe i średnie firmy nie będą musiały przeprowadzać audytów, choć państwa członkowskie powinny opracować programy zachęty do poddawania się także przez nie audytom energetycznym, a następnie do wdrażania sporządzonych w ich wyniku zaleceń.

- **Finansowanie**

Dyrektywa przewiduje zapisy umożliwiające stworzenie programów finansowania działań na rzecz zwiększania efektywności energetycznej.

- **Co dalej?**

Dyrektywa wejdzie w życie 20. dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE, a kraje członkowskie będą miały 18 miesięcy na wdrożenie jej zapisów. Obowiązek audytów energetycznych wprowadzony zostanie począwszy od trzeciego roku obowiązywania zapisów dyrektywy.

9. PRZEMYSŁ - Szybka i efektywna standaryzacja źródłem wzrostu ekonomicznego

Parlament Europejski przyjął rozporządzenie w sprawie rozwoju i modernizacji procesu standaryzacji w UE, dzięki któremu firmy na terenie Unii będą miały szybszy dostęp do standardowych rozwiązań swoich problemów technicznych. Umożliwi im to obniżenie kosztów produkcji, wykorzystanie i wymianę najlepszych praktyk oraz wzrost konkurencyjności i szybszy rozwój.

Nowe rozporządzenie ma wspomagać używanie standardowych rozwiązań dla technologii informacyjno komunikacyjnych (ICT) zachęcając tym samym do jawności oraz szybkiego rozprzestrzeniania się dobrych praktyk i innowacyjności.

Standardy to dobrowolnie stosowane wytyczne dla producentów, dostarczające informacji technicznych oraz jakościowych dotyczących wielu kategorii towarów i usług, od ładowarki do urządzeń elektronicznych po kursy językowe. Dzięki standardom, produkty muszą spełniać minimalne wymagania dotyczące ich bezpieczeństwa lub interoperacyjności. Ocenia się, że istnienie standardów ma znaczący wpływ na wzrost gospodarczy w UE - między 35 a 120 miliardów euro rocznie (dane z 2009 roku).

Rozporządzenie modernizujące system standaryzacji jest pierwszym z pakietu legislacyjnego mającego na celu dalsze zacieśnianie współpracy w ramach jednolitego rynku. Przepisy wejdą w życie 1 stycznia 2013 i nie zaczną obowiązywać bezpośrednio, bez konieczności transpozycji do krajowych systemów prawnych.

• Rolnictwo - Krótszy czas rejestracji zastrzeżonych produktów spożywczych

Parlament przyjął rozporządzenie w sprawie systemów jakości produktów rolnych, dzięki któremu o połowę skróci się czas oczekiwania na uzyskanie certyfikatu jakości dla produktów rolnych pochodzących z określonych obszarów geograficznych lub wyprodukowanych według tradycyjnych receptur. Uzgodniony z państwami członkowskimi dokument wprowadza również oznakowanie produktów z obszarów górskich.

Nowe przepisy skrócą czas oczekiwania na rozpatrzenie wniosku o rejestrację do sześciu miesięcy. Skrócony zostanie także czas na złożenie zawiadomienia o

sprzeciwie przez organ państwa lub osobę fizyczną lub prawną mającą uzasadniony interes oraz mającą siedzibę na terytorium państwa trzeciego.

Rozporządzenie zawiera zapisy umożliwiające grupom producenckim skuteczną ochronę nazw zastrzeżonych i promocję autentyczności i dobrej reputacji swoich produktów.

Producenci ubiegający się o certyfikat „gwarantowanej tradycyjnej specjalności”, będą musieli udokumentować, że produkt jest w użyciu na rynku krajowym przez okres umożliwiający przekaz z pokolenia na pokolenie, nie krótszy niż 30 lat;

Rozporządzenie ustanawia dodatkową definicję jakościową stosowaną do opisu produktów pochodzących z obszarów górskich. Po roku od wejścia w życie rozporządzenia Komisja może zaproponować wprowadzenie kolejnej, nowej definicji „produktu rolnictwa wyspiarskiego”.

- **Definicje**

"Nazwa pochodzenia" to nazwa, którą określa się produkt pochodzący z określonego regionu i którego wszystkie etapy produkcji odbywają się na określonym obszarze geograficznym. Z polskich produktów w tej kategorii zarejestrowane zostały już np. podkarpacki miód spadziowy, oscypek, bryndza podhalańska, karp zatorski, fasola Piękny Jaś z Doliny Dunajca.

"Oznaczenie geograficzne" to nazwa, którą określa się produkt pochodzący z określonego regionu, którego przynajmniej jeden etap produkcji odbywa się na tym określonym obszarze geograficznym (np. jabłka łąckie, śliwka szydlowska, obwarzanek krakowski, rogal świetomarciński).

„Gwarantowana tradycyjna specjalność”, to oznaczenie przyznawane produktom wytwarzanym według tradycyjnej receptury (np. kabanosy, kiełbasa jałowcowa, olej rydzowy).

Więcej przykładów zarejestrowanych produktów spożywczych w linku poniżej.

Procedura: Współdecydowanie, porozumienie w pierwszym czytaniu

10. SPRAWY ZAGRANICZNE - Polityka zagraniczna UE ukierunkowana na jasne cele i promująca demokratyczne wartości (temat został szerzej omówiony w odrębnym sprawozdaniu)

Unia Europejska powinna zapewnić spójność swoich działań na arenie międzynarodowej, a ograniczone zasoby skoncentrować na priorytetach strategicznych. Politykę zagraniczną UE powinien cechować pragmatyzm i realizm, uważają posłowie w przyjętym corocznym sprawozdaniu na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Choć Traktat z Lizbony zapewnił polityce zagranicznej UE nowy impuls, udostępniając Unii narzędzia umożliwiające jej odgrywanie na arenie międzynarodowej bardziej znaczącej roli, to jednak skuteczność tych działań hamuje zastój gospodarczy i kryzys zadłużenia, które poważnie nadwątlili wiarygodność Unii Europejskiej w świecie.

- **Polityka zagraniczna powinna być pragmatyczna i osadzona w realiach**

Nowy impuls w europejskich działaniach zewnętrznych wymaga od UE, by działała w sposób bardziej strategiczny oraz by dostosowała swoje zasoby kadrowe, finansowe oraz zaplecze dyplomatyczne do najważniejszych priorytetów w obszarze spraw zagranicznych.

Parlament uważa, że tylko podejście łączące środki dyplomatyczne, gospodarcze, rozwojowe i – w ostatecznych przypadkach oraz w pełnej zgodności z przepisami określonymi w Karcie Narodów Zjednoczonych – wojskowe, są odpowiednie do zaradzenia światowym zagrożeniom i wyzwaniom.

Unia Europejska powinna zapewnić spójność swoich działań na arenie międzynarodowej i określić dalekowzrocne, strategiczne ramy dla swoich działań dyplomatycznych oparte na pragmatycznych i możliwych do realizacji celach. W tym celu ważne jest skoncentrowanie ograniczonych zasobów Unii na priorytetach strategicznych, począwszy od wyzwań na obszarach bliżej położonych, zwłaszcza w państwach objętych rozszerzeniem i państwach sąsiadujących, a następnie na obszarach bardziej odległych, z uwzględnieniem roli i wpływu organizacji regionalnych.

- **Podstawowe wartości europejski w polityce zagranicznej**

Działania zewnętrzne UE muszą być inspirowane promocją i ochroną wartości UE, takich jak poszanowanie praw człowieka, wolności, demokracji oraz praworządności, a także opierać się na dążeniach do zapewnienia pokoju, bezpieczeństwa i dobrobytu oraz na zasadach leżących u podstaw samej Unii. Dlatego prawa człowieka i demokracja powinny być zawsze brane pod uwagę przy opracowywaniu unijnych strategii politycznych oraz przy wspieraniu transformacji w państwach rządzonych przez reżimy autorytarne.

Procedura: rezolucja nielegislacyjna

11. SPRAWY ZAGRANICZNE - Syria: dalsza militaryzacja może przynieść tylko większe cierpienie

Dalsza militaryzacja syryjskiego konfliktu może doprowadzić do zwiększenia cierpienia Syryjczyków - stwierdzili posłowie w rezolucji przyjętej w dniu 13 września. Mogłoby to również mieć nieprzewidywalne skutki i konsekwencje dla bezpieczeństwa i stabilności w całym regionie, dodają.

Posłowie wzywają wszystkie uzbrojone podmioty do natychmiastowego położenia kresu przemocy w Syrii; wzywa rząd syryjski do natychmiastowego wycofania armii syryjskiej z oblężonych miast, natychmiastowe uwolnienie wszystkich przetrzymywanych manifestantów, więźniów politycznych, obrońców praw człowieka, blogerów i dziennikarzy.

PE ubolewa nad tym, że Rada Bezpieczeństwa ONZ nie była w stanie podjąć działania ani uzgodnić tekstu rezolucji zmierzającej do wywarcia silniejszej i skuteczniejszej presji, aby położyć kres przemocy w Syrii.

PE z zadowoleniem przyjmuje starania krajów sąsiadujących, które przyjmują uchodźców z Syrii i udzielają im pomocy humanitarnej, oraz apeluje o większe międzynarodowe wsparcie i pomoc w tym zakresie; podkreśla podstawowe znaczenie, jakie ma znalezienie trwałej odpowiedzi na kryzys humanitarny, zarówno w Syrii, jak i wśród uchodźców z Syrii w krajach sąsiadujących; wzywa kraje sąsiadujące do dalszego zapewniania ochrony uchodźcom z Syrii i wysiedleńcom oraz do powstrzymania się, zgodnie z ich zobowiązaniami międzynarodowymi, od wydalania i odsyłania tych osób z powrotem do Syrii.

PE wzywa wiceprzewodniczącą/ wysoką przedstawiciel, by dołożyła wszelkich starań w celu doprowadzenia do przyjęcia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ, wywierając nacisk dyplomatyczny zarówno na Rosję, jak i Chiny

- **Sytuacja humanitarna**

Posłowie są głęboko zaniepokojeni szybko pogarszającą się sytuacją humanitarną w Syrii. Wzywają reżim syryjski, aby umożliwił szybkie dostarczanie pomocy humanitarnej oraz zezwolił organizacjom humanitarnym i międzynarodowym mediom na swobodny dostęp do Syrii, a także by ułatwił wprowadzanie humanitarnych przerw w walkach, tak by można było bezpiecznie nieść pomoc humanitarną. Wzywają wszystkie zainteresowane strony do ochrony osób cywilnych, do umożliwienia pełnego i niezakłóconego dostępu do żywności, wody, energii elektrycznej i do powstrzymania się od stosowania wszelkich form zastraszania i przemocy wobec pacjentów, lekarzy, sanitariuszy i pracowników pomocy.

Parlament Europejski chwali państwa sąsiadujące z Syrią, które z powodu nasilenia przemocy oraz z uwagi na niepewne warunki bezpieczeństwa i warunki humanitarne w Syrii – zwłaszcza w ostatnich tygodniach – udzielają pomocy znacznie większej liczbie obywateli syryjskich poszukujących schronienia, szczególnie w Turcji, Jordanii i Libanie.

Eurodeputowani popierają skierowane przez niektóre grupy opozycyjne i rząd turecki wezwania do zapewnienia miejsc bezpiecznego pobytu wzdłuż granicy turecko-syryjskiej oraz ewentualnie w samej Syrii, a także do utworzenia korytarzy humanitarnych przez społeczność międzynarodową. Ponadto wzywają wiceprzewodniczącą/ wysoką przedstawiciel do intensyfikacji rozmów z Turcją, Ligą Państw Arabskich i opozycją syryjską na temat zapewnienia tych miejsc bezpiecznego pobytu, w których przyjmowani byliby syryjscy uchodźcy i które umożliwiałyby osobom prześladowanym przez reżim znalezienie schronienia i ochrony.

- **Zjednoczyć opozycję**

PE odnotowuje starania podejmowane przez przedstawicieli opozycji syryjskiej na rzecz utworzenia zjednoczonego frontu sił opozycji, jak również niedawno wydany pakt krajowy, wspólną polityczną wizję przemian w Syrii oraz konkluzje i zalecenia „The Day After Project: Supporting a Democratic Transition in Syria”. Ponadto PE zachęca opozycję syryjską do dalszych działań w tym kierunku z myślą o stworzeniu

wiarygodnej alternatywy dla reżimu oraz apeluje do wiceprzewodniczącej/ wysokiej przedstawiciel i do państw członkowskich UE o dołożenie wszelkich starań mających na celu zjednoczenie opozycji syryjskiej.

PE z zadowoleniem przyjmuje zdecydowane poparcie Turcji, Libanu i Jordanii dla ludności Syrii i wzywa wiceprzewodniczącą Komisji/ wysoką przedstawiciel do podjęcia wszelkich starań na rzecz rozpoczęcia z Turcją, Libanem i Jordanią, Ligą Państw Arabskich oraz syryjską opozycją rozmów na temat przygotowania pokojowych przemian w Syrii po ustąpieniu Assada.

PE wspiera działania na rzecz Syrii, dotyczące przemian wprowadzanych pod przewodnictwem Syrii, które obejmują ustanowienie tymczasowego organu rządowego sprawującego pełną władzę wykonawczą. Posłowie są zdania, że jeżeli siłom opozycyjnym uda się ustanowić integracyjny i reprezentatywny rząd tymczasowy, może to przyczynić się do wiarygodnej alternatywy dla reżimu. Apelują do Catherine Ashton i państw członkowskich UE do podjęcia wszelkich starań w celu zjednoczenia syryjskiej opozycji, wskazując na wewnętrzne podziały i napięcia wśród opozycji.

12. SPRAWY ZAGRANICZNE - Rosja wykorzystuje wymiar sprawiedliwości do celów politycznych, Pussy Riot kandydatkami do Nagrody Sacharowa

Sytuacja pod względem przestrzegania praw człowieka w Rosji dramatycznie się pogorszyła, a rosyjskie władze przyjęły przepisy, które mogą być wykorzystywane do dalszego ograniczania działań opozycji i społeczeństwa obywatelskiego, stwierdził Parlament Europejski w rezolucji przyjętej w czwartek w Strasburgu. Przyjęcie dokumentu zbiegło się z ogłoszeniem listy kandydatur do tegorocznej Nagrody Sacharowa, na której znalazły się Pussy Riot.

Parlament wyraża zaniepokojenie pogarszającym się klimatem dla rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Rosji. Dotyczy to zwłaszcza przepisów wprowadzonych niedawno dotyczących demonstracji, organizacji pozarządowych, zniesławienia i internetu, a zawierających niejednoznaczne przepisy mogące prowadzić do ich arbitralnego egzekwowania. Posłowie przypominają rosyjskim władzom, że „nowoczesne i dobrze prosperujące społeczeństwo musi uznawać i chronić prawa jednostki i prawa zbiorowe przynależne wszystkim obywatelom”.

- **Niewspółmierny wyrok na Pussy Riot**

W rezolucji wyrażono „głębokie rozczarowanie niewspółmiernym wyrokiem skazującym w sprawie Nadieždy Tołokonnikowej, Mariji Alochiny i Jekatieriny Samucewicz, członkiń zespołu punkowego „Pussy Riot”. Parlament uważa, że sprawa ta to „element niedawnej fali politycznie motywowanego zastraszania i prześladowania działaczy opozycji w Federacji Rosyjskiej”. Posłowie apelują o rewizję wyroku i jego uchylenie zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami Rosji.

Przyjęcie rezolucji w sprawie Rosji zbiegło się z ogłoszeniem listy kandydatur do tegorocznej Nagrody Parlamentu Europejskiego im. Sacharowa, na której znalazły się między innymi Pussy Riot. Nagroda Sacharowa przyznawana jest osobom walczącym o prawa człowieka i swobodę wypowiedzi.

W rezolucji przywołano sprawę Siergieja Magnickiego, jako jeden z przykładów nadużywania władzy przez rosyjskie organy ścigania. Posłowie uważają, że w sprawie tej doszło do pogwałcenia zasad praworządności i że nie ukarano winnych spowodowania jego śmierci.

Odnotowano także wniosek prokuratora generalnego o głosowanie nad wcześniejszym pozbawieniem Giennadija Gudkowa statusu deputowanego do Dumy. Zdaniem posłów wszczęcie politycznej procedury parlamentarnej w celu pozbawienia go mandatu jest powszechnie postrzegane, jako zastraszanie. Parlament wzywa Rosję, by powstrzymała się od arbitralnego wykorzystywania przepisów do ograniczania działalności opozycji.

- **Zaostrzenie przepisów regulujących działalność organizacji pozarządowych**

Rezolucja podkreśla, że rośnie presja na swobody polityczne przynależne obywatelom Rosji, a nowe przepisy dotyczące organizacji pozarządowych i przepisy dotyczące wolności zgromadzeń „mogą być wykorzystywane do tłumienia działalności społeczeństwa obywatelskiego, dławienia opozycyjnych opinii politycznych oraz nękania organizacji pozarządowych, demokratycznej opozycji i mediów”.

Parlament wyraża zaniepokojenie z powodu przepisów o ekstremizmie, umożliwiających bardzo swobodne interpretowanie podstawowych pojęć, jakimi są „działania ekstremistyczne” i „organizacje ekstremistyczne”, co może prowadzić do arbitralności oraz ograniczania wolności zrzeszania się, słowa i przekonań

Procedura: rezolucja nielegislacyjna

13. TRANSPORT - Czystsze paliwo żeglugowe może uratować tysiące istnień ludzkich

Lepsze powietrze i tym samym poprawa ludzkiego zdrowia - to może przynieść projekt dotyczący surowszych limitów w paliwach żeglugowych zatwierdzony 11 września przez Parlament Europejski. Ma on na celu poprawę jakości powietrza wzdłuż wybrzeży europejskich oraz zmniejszenie przedwczesnych zgonów. Szacuje się, że te zanieczyszczenia mogą kosztować rocznie życie aż 50 tysięcy ludzi.

Siarki i tlenki azotu zwiększają istnienie wtórnych cząsteczek stałych w powietrzu, które są szkodliwe dla zdrowia.

Wysokie stężenie paliw żeglugowych ma poważny wpływ na środowisko naturalne i zdrowie. Fińska deputowana **Satu Hassi** (Zieloni) ostrzega, że potrzebne są stanowcze działania zapobiegawcze.

Planowany ogólny limit siarki dla paliw używanych na morzach europejskich spadnie z 3,5 proc. do 0,5 proc. do 2020 roku.

Zaostrzone normy dla paliw wykorzystywanych na Morzu Bałtyckim, Północnym i Kanale La Manche, które są objęte Obszarem Kontroli Emisji Siarki do 2015 roku mają spaść z jednego proc. do 0,1 proc.

Maksymalna dopuszczalna zawartość siarki w paliwach dla pojazdów lądowych wynosi 10ppm czyli 100 razy mniej niż limit, który wejdzie w życie w roku 2015 na Obszarach Kontroli Emisji Siarki (SECA).

14. UNIA GOSPODARCZA I WALUTOWA - Jaka unia bankowa?

Projektowane zasady nadzoru bankowego muszą być precyzyjne i zapewniać odpowiedzialność wobec podejmowanych działań. Niemniej, obecne propozycje państw członkowskich, które pozbawiają Parlament Europejski uprawnień

ustawodawczych w tym obszarze, nie uczynią tego procesu ani szybszym ani bardziej skutecznym. Ponadto, stanowiłyby negatywny sygnał wysłany opinii publicznej, ostrzegł Parlament w przyjętej w czwartek rezolucji.

Rezolucja przyjęta została dzień po ogłoszeniu przez Komisję Europejską dwóch wniosków ustawodawczych, dotyczących wzmocnienia nadzoru nad bankami.

- **Nareszcie! Choć widać już możliwe problemy**

W rezolucji wyrażono zadowolenie, że kraje członkowskie dwa lata po propozycji Parlamentu, doszły do tych samych wniosków na temat potrzeby bardziej zintegrowanego systemu nadzoru bankowego. Alarmujące są jednak dążenia rządów, do zaprojektowania systemu, który nie będzie przejrzysty, ani nie uzyska demokratycznego wsparcia.

Kraje członkowskie, co jest sprzeczne z zasadami, same zwróciły się do Komisji o przygotowanie wniosku dotyczącego jednolitego mechanizmu nadzoru, wykluczając Parlament ze współdecydowania. Parlament zapowiada gotowość przeciwdziałania tej strategii państw członkowskich, poprzez możliwość rozpatrywania wniosków dotyczących unii bankowej łącznie ze zmieniającymi przez nie aktami prawnymi, wobec których zastosowanie znajduje procedura współdecyzji.

W rezolucji podkreślono także sprawy wymagające szczególnej uwagi, które powinny być rozważone podczas debaty o sposobie wprowadzania nadzoru bankowego. Bardzo istotne jest dokapitalizowanie banków, które mogłyby być przeprowadzane przez Europejski Mechanizm Stabilności. Kolejna kwestia, to konieczność zaprojektowania systemu, uwzględniającego finansowe skutki uboczne wynikające ze stworzenia unii bankowej dla strefy euro, które mogą być odczuwane przez państwa UE spoza tej strefy.

W zeszłym tygodniu posłowie poruszyli powyższe i inne tematy podczas debaty z komisarzem odpowiedzialnym za rynek wewnętrzny, Michelelem Barnier. Deputowani podkreślali potrzebę wprowadzenia odpowiednich zasad dotyczących odpowiedzialności instytucji nadzorującej oraz jasnych zasad radzenia sobie z upadającymi bankami. Posłowie chcą mieć także pewność, że dodatkowy nadzór nad bankami strefy euro nie utrudni działania jednolitego rynku.

- **Kolejne kroki**

Dwa wnioski legislacyjne Komisji Europejskiej będą, podczas kolejnych miesięcy, oceniane przez Parlament i państwa członkowskie. Parlament Europejski jest konsultowany w sprawie tekstów o powierzeniu nadzoru nad bankami strefy euro Europejskiemu Bankowi Centralnemu. Rada musi zatem czekać na opinię PE zanim przyjmie projekty ustawodawcze. Natomiast, w przypadku ustawodawstwa dotyczącego zmian w organizacji Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, Parlament dzieli władzę ustawodawczą z Radą.

Procedura: Rezolucja nielegislacyjna

15. ZDROWIE PUBLICZNE - Posłowie sprzeciwiają się dawstwu za pieniądze tkanek i komórek

Dawstwo tkanek i komórek powinno być dobrowolne, bezpłatne i - w większości przypadków - anonimowe - mówi niewiążąca rezolucja Parlamentu Europejskiego, przyjęta w dniu 11 września br. Podczas gdy opieka zdrowotna pozostaje głównie w gestii władz krajowych, posłowie zalecają, by państwa członkowskie UE lepiej współpracowały w obszarze tego rodzaju darowizn transgranicznych. Posłowie zwracają także uwagę na potencjalne korzyści dla medycyny z wykorzystania komórek macierzystych z krwi pępowinowej.

W rezolucji przygotowanej przez **Marinę Yannakoudakis** (ECR, Wielka Brytania) i przyjętej 551 głosami za, przy 14 głosach sprzeciwu oraz 81 głosach wstrzymujących się, posłowie wzywają wszystkie państwa UE do wprowadzenia zakazu zachęt finansowych dla dawstwa i jasnego określenia warunków, w których rekompensata finansowa może być przyznana, na przykład w celu zwrotu kosztów podróży lub w przypadku utraty zarobków. Niewielka część krajów UE wprowadziła wytyczne w sprawie odszkodowań lub zachęt. Posłowie wzywają Komisję do zaproponowania przepisów mających na celu zagwarantowanie przestrzegania zasady nieodpłatnego dawstwa.

PE podkreśla, że dawstwo powinno być dobrowolne, nieodpłatne i anonimowe (z wyjątkiem pobierania tkanek lub komórek od osoby żyjącej dla kogoś z bliskich) oraz uregulowane zasadami prawnymi i etycznymi zapewniającymi poszanowanie integralności osoby ludzkiej. Posłowie wzywają państwa członkowskie do przyjęcia środków ochronnych na rzecz żywych dawców i do zapewnienia anonimowego (z wyjątkiem przypadku pobierania tkanek lub komórek od osoby żyjącej dla kogoś z

bliskich), dobrowolnego, wymagającego zgody, świadomego i nieodpłatnego charakteru dawstwa.

Rezolucja podkreśla znaczenie porozumień dwustronnych, które odgrywają niezmiernie ważną rolę we wspomaganiu krajów, które doświadczają niedoboru tkanek i komórek lub którym brakuje odpowiednich dawców, oraz w zapewnianiu swobodniejszego przepływu informacji o tkankach i komórkach pomiędzy państwami. W kontekście europejskim ze szczególnym uznaniem odnosi się w tym względzie do kluczowej roli EUROCEtu, jako centralnej europejskiej bazy danych służącej do zbierania informacji o działalności w zakresie dawstwa i przeszczepu tkanek i komórek; wzywa władze państw członkowskich do zacieśnienia współpracy z EUROCEt w celu uzgodnienia dalszych wspólnych norm w zakresie dawstwa komórek i tkanek, a co za tym idzie – umożliwienia pracownikom służby zdrowia wyszukiwania bardziej odpowiednich dawców dla obywateli europejskich.

Posłowie są zaniepokojeni rozrastającym się czarnym rynkiem gamet i wzywają państwa członkowskie do podjęcia skoordynowanych działań, aby zapobiec rozwojowi czarnego rynku gamet (komórki jajowe, plemniki), gdyż taki rynek może być szkodliwy dla jakości i bezpieczeństwa tkanek i komórek oraz stwarza problemy prawne, etyczne i dotyczące zdrowia publicznego.

Posłowie są plemników i komórek jajowych i wzywają kraje UE do podjęcia skoordynowanych działań w celu rozwiązania tego problemu, który ma charakter etyczny i stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego.

- **Krew pępowinowa i komórki macierzyste**

„Przeszczepy szpiku kostnego i komórek macierzystych są często jedyną szansą dla ludzi z białaczką lub innymi chorobami krwi. W wieloetnicznych obszarach, takich jak moim okręgu wyborczym w Londynie, pacjenci często muszą szukać dawców za granicą. W takich przypadkach możemy wykorzystać wartość dodaną Unii Europejskiej, poprzez dzielenie się rejestrami dawców w całej UE i ratowanie życia, powiedziała sprawozdawca **Marina Yannakoudakis**.

Raport zwraca również uwagę na potencjalne korzyści dla medycyny z wykorzystania komórek macierzystych. Rezolucja wzywa państwa członkowskie do poprawy wymiany dobrych praktyk, zwłaszcza w zakresie zaopatrzenia w tkanki i komórki, ochrony jakości tkanek i komórek podczas transportu, do podnoszenia świadomości w zakresie dawstwa oraz szkolenia pracowników służby zdrowia. PE oczekuje, że

wszystkie państwa członkowskie utworzą publiczne banki tkanek i komórek. PE wzywa również do opracowania europejskich norm i wymogów w zakresie prywatnych banków tkanek i komórek. PE jest zdania, że w celu wypełniania etycznego obowiązku, którym jest zapewnianie wystarczającego zaopatrzenia, Komisja i państwa członkowskie powinny rozważyć możliwość stworzenia ogólnoeuropejskiej bazy danych dawców i potencjalnych biorców, co pozwoli na zarządzanie zaopatrzeniem w interesie ogólnym i w stosownych przypadkach na zapobieganie niedoborom;

Procedura: rezolucja nielegislacyjna

**Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska¹**

¹ Na podstawie informacji PE oraz debat podczas sesji PE.